

АПМА МАТЕР

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" - СВИЩОВ

год. XXXII, бр. 4, май 2024 г.

НОВИ ПАРТНЬОРСТВА РЕАЛИЗИРА АКАДЕМИЯТА

Водено от разбирането, че за постигане на устойчиво икономическо и социално развитие е необходимо взаимодействие и партньорство между организациите и представителите на висшето и средното образование, академичното ръководство на Стопанска академия "Д. А. Ценов" продължава да разширява сътрудничеството със средни училища в страната. Заместник-ректорът по "Международно сътрудничество, студентска политика, институционални комуникации и продължаващо обучение" – доц. Здравко Любенов, посети трите най-елитни училища в гр. Смолян, срещна се с ученици от 11 и 12 клас, и сключи меморандуми за сътрудничество.

Първата визита на зам.-ректора бе в Профилирана природо-математическа гимназия "Васил Левски" (Райковска гимназия),

която има 125-годишна история и се счита за най-авторитетното учебно заведение в Средните Родопи. След това доц. Любенов

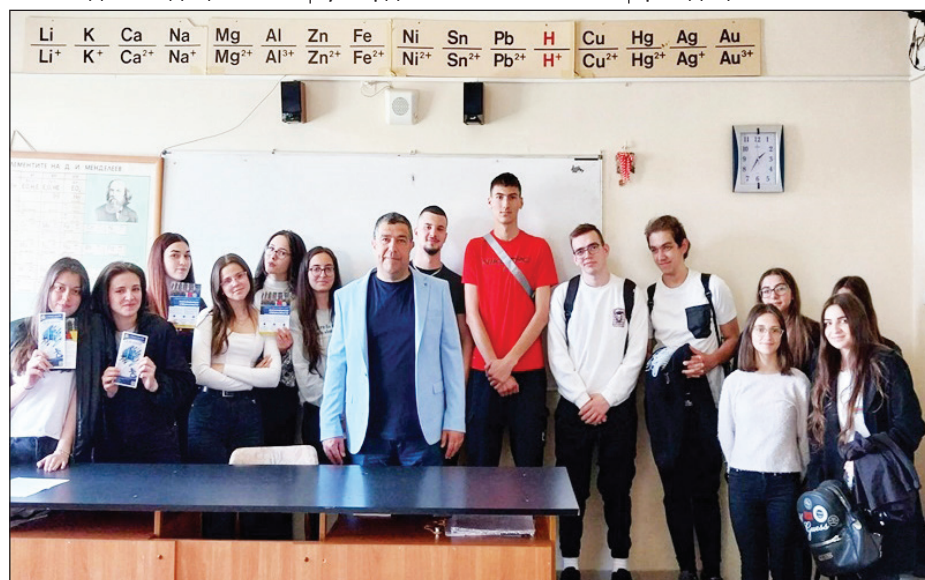
областта. Третата среща се състоя в СУ "Св. св. Кирил и Методий", създадено през 1856 година и днес утвърдено като най-ино-

с тях по въпроси, които ги вълнуват, относно избора им на висше училище.

В Смолян зам.-ректорът доц. Любенов сключи

на трите училища – Мария Илиева (Природо-математическата гимназия), Надежда Горанова (Езикова гимназия) и Росица Шехова (СУ "Св. св. Кирил и Методий"). Така страните по меморандумите заявиха желание за съвместно създаване на условия за непрекъснато подобряване качеството на предлаганото образование, отговарящо на нуждите на работодателите и ефективно планиране на образователните програми.

С цел реализация на новите тенденции и заложените образователни стандарти за ефективна просветна дейност и качествен учебно-методически ред, Стопанска академия "Д. А. Ценов" сключи меморандум за партньорство и с Национална финансово-стопанска гимназия – гр. София, подписан от ректора доц. Маринов и директора на гимназията Мая Гешева.

нов гостува в Езикова гимназия "Иван Вазов", която със своята 35-годишна история е първото и единствено езиково училище в

вативното в областта. Доц. Любенов представи пред учениците възможностите за кандидатстване в СА "Д. А. Ценов" и разговаря

меморандуми за сътрудничество, подписани от ректора на Свищовската академия – доц. Марин Маринов, и директорите

Избраха деканите на факултети за новия управленски мандат 2024-2028 г.

На заседания на Общите събрания на четирите факултета в Стопанска академия "Д. А. Ценов" бяха избрани деканите за новия управленски мандат 2024-2028 г.

Декан на факултет "Мениджмънт и маркетинг" стана доц. Ваня Григорова – преподавател в катедра "Маркетинг" и член на

редакционния съвет на Годишен алманах "Научни изследвания на докторанти".

За декан на факултет "Производствен и търговски бизнес" бе избран проф. Любчо Варамезов – ръководител катедра "Индустриален бизнес и предприемачество" в предходния мандат и член на редакционния съвет на

Електронно списание "Диалог".

Членовете на Общото събрание на факултет "Стопанска отчетност" избраха за декан доц. Маргарита Шопова – преподавател в катедра "Статистика и приложна математика" и член на редакционния съвет на Годишник на СА "Д. А. Ценов".

Доц. Румен Ерусалимов – зам.-

ректор в предходния управленски мандат, бе избран за декан на факултет "Финанси". Той е преподавател в катедра "Застраховане и социално дело" и зам.-главен редактор на Електронно списание "Диалог".

Новите декани встъпиха в длъжност веднага след избирането им.

Публична лекция организира катедра „Статистика и приложна математика“

Публична лекция на тема „Знанията по статистика и новите технологии“ организира катедра „Статистика и приложна математика“, която се проведе във виртуална аудитория. Гост-лектор бе Мария Хаджихристева – анализатор на данни в „Кока Кола България“ и докторант към катедрата. Присъстваха студенти от спец. „Бизнес статистика и анализи“ и преподаватели от катедрата. Интересната и актуална проблематика на лекцията предизвика значителен интерес и сред представителите на академичната общност. С приветствие към участниците, форума откри ръководителят на катедрата доц. Пламен Петков.

В своята лекция Мария Хаджихристева изтъкна, че статистиката е основа за научни открития и движеща сила на технологичния напредък. По думите ѝ, в контекста на нарастващите обеми от данни и все по-сложни изследователски въпроси, статистическите методи са несравнимо ценни при проверката на резултатите от експерименти, както и за идентифициране на модели и тенденции. Специално внимание бе

отделено на ролята и значението на статистиката в обработката и анализа на големи обеми данни, при идентифицирането и преодоляването на предизвикателствата в машинното обучение, сред които прекалено адаптиране (overfitting), недостатъчно адаптиране (underfitting) и смущения в данните. Лекторът акцентира и върху значението на статистиката за проверката на валидността и надеждността на извършените анализи, което е от особена важност в условията на динамично променяща се бизнес среда. В своето заключение Хаджихристева подчерта, че през 21-ви век статистиката продължава да е източник на вдъхновение за следващата вълна на технологични преобразования и основата, върху която се изгражда технологичното и научното бъдеще.

Провокирани от компетентността и богатия практически опит на лектора, студентите и гостите проведоха задълбочена дискусия по въпросите за ролята на статистиката при машинното обучение, анализа на големи данни и използването на изкуствения интелект.

Майсторски клас проведе катедра КАСД

Майсторски клас на тема „Данъчна администрация 3.0: поглед към бъдещето“ организира катедра „Контрол и анализ на стопанската дейност“ за студенти от спец. „Стопански и финансов контрол“, който бе част от инициативата „Данъчна администрация на бъ-

щионални комуникации и продължаващо обучение“, който приветства участниците от името на академичното ръководство и подчерта важността и актуалността на избраната тематика. Ръководителят на катедрата – доц. Силвия Костова, поздрави студентите за избора

Националната агенция за приходите. По интересен и интерактивен начин бяха презентирани дигиталните инструменти, дигиталната компетентност на данъчния инспектор и моделите за оценка на ефективността на данъчната администрация. Студентите се включиха в

дешето: образование и институции в действие“. Майсторският клас се проведе в резултат на активното сътрудничество на катедрата с Националната агенция за приходите, с цел засилване интереса на студентите за професионална реализация в областта на данъчния контрол. Гост-лектори бяха Николай Мишовски – главен секретар на НАП и Росен Бъчваров.

Форумът бе открит от доц. Здравко Любенов – зам.-ректор „Международно сътрудничество, студентска политика, институ-

им да участват в инициативата и им пожела ползотворно обучение, с което да надградят своите знания и умения. Майсторският клас премина през различни и интересни теми, които позволиха на студентите да се запознаят със спецификата на работата на данъчните инспектори.

Лекторите представиха възможностите на НАП през призмата на дигиталната трансформация, рисковете и възможностите за професионална реализация и кариерните изисквания за стартиране на работа в

брейн storm, чрез приложение Slido, с което имаха възможност да дадат в реално време три ключови думи, с които биха описали „Какви ще са финансово-икономическите отношения и данъчната администрация след 20 години?“.

Студентите получиха сертификати за участие в майсторския клас. Доц. Костова връчи на лекторите удостоверение за обучението и изрази удовлетвореност от реализираната съвместна инициатива с НАП – работодател с модерни и предизвикателни възможности.

Катедра МИО проведе 28-ата студентска конференция

Катедра „Международни икономически отношения“ проведе двадесет и осмата студентска научно-практическа конференция, която бе на тема „Глобални и регионални измерения на международните икономически отношения“. По традиция, научният форум се проведе в учебната база на Свищовската академия в с. Орешак, община Троян.

С приветствие към участващите студенти от 4 висши училища, конференцията откри ръководителят на катедрата – доц. Здравко Любенов. „Нека Вашите разработки допринесат за по-добро и детайлно разбиране на процесите и връзките в динамичната и интригуваща международна бизнес среда, а присъствието Ви тук да създаде нови приятелства и научни контакти“, каза доц. Любенов. Своите приветствия към студентите поднесоха и представители

на другите две партньорски катедри, съорганизатори на форума – проф. Веселина Димитрова, ръководител на сродната катедра в Икономически университет – Варна, и гл. ас. Даниела Илиева от катедра „Икономика и международни отношения“

при Русенски университет „Ангел Кънчев“.

Участниците в 28-ото издание на студентската конференция бяха двойно по-

вече от предходната година и се разделиха в две работни секции, в които показаха разработки и в петте тематични направления – международни инвестиции, международен туризъм, глобален бизнес, международна интеграция и търго-

денти (12 в бакалавърска, 7 в магистърска и 7 в докторска степен на обучение) от Свищовската академия, ИУ – Варна, Русенския университет и Софийския университет. Четиринадесет от докладите бяха представени на български език, а 7 – на

обновяеми енергийни източници; биткойн халвинг и криптовалута; управление на компании по време на криза; технологичния прогрес и търговията в Турция; икономическото сътрудничество между Китай и България; кобалтовия добив в Конго, и др. За пета година желаещите имаха възможност да се включат онлайн и да следят разработките във виртуалната платформа BigBlueButton на Стопанската академия. Всички автори получиха сертификати за участие, а най-атрактивният доклад във всяка секция спечели и специална грамота за най-добро представяне. Одобрените научни разработки ще бъдат публикувани в ежегодното излизащо електронно списание с ISSN 2738-8573, включено в Националния референтен списък на съвременни български издания с научно рецензиране.

вия, и управление на хора. След предварително двойно анонимно рецензиране, до представяне бяха допускати 21 доклада на 26 сту-

английски. В обсега на изследванията присъстваха разнообразни теми като: международните инвестиции във въз-

Кръгла маса, посветена на развитието на селските територии, се проведе в СА „Д. А. Ценов“

Кръгла маса - дискусия на тема „Теория и практика за устойчиво управление и развитие на селските територии в България“ се проведе в СА „Д. А. Ценов“, в рамките на Административен договор № КП-06-Н55/1 от 15.11.2021 г. на тема „Развитие на селските територии в условията на трансформираща се към устойчивост икономика“. Проектът е финансиран от Фонд „Научни изследвания“ при МОН по „Конкурс за фундаментални научни изследвания – 2021 г.“. При откриване на форума, ръководителят на проекта – проф. Марина Николова, представи екипа, включващ изследователи от Свищовската академия в партньорство с УНСС – София и Икономически университет – Варна, както и външни, привлечени към базовата организация, експерти. „Съвместната изследователска работа

несъмнено затвърждава партньорските взаимовръзки между сродни катедри

рум, поднесе проф. Атанас Атанасов – зам.-ректор „Научноизследователска дей-

от трите основни икономически висши училища в България, което спомага за постигане на синергичен общ ефект в сферата на науката и образованието“, каза проф. Николова. Приветствие от името на академичното ръководство към проектния екип и към участниците в научния фо-

ност и развитие на кадрите“. Той подчерта, че няма друг отрасъл, който да фокусира в себе си социални, икономически и екологични въпроси.

Основната цел на научноизследователския проект е проучване на теоретико-методологическите основи и институционал-

ните императиви при развитието и управлението на селските територии в България, изискващи формиране на системи за взаимодействие между органите на властта и стопанските структури, и разработване на концептуален модел за устойчиво развитие на територията. Научният форум бе организиран в два панела. В рамките на първия панел – Кръгла маса - дискусия (хибриден формат), участваха представители от бизнес практиката, местната власт, Българска асоциация „Биопродукти“, Фондация „Околна среда и земеделие“, Местни инициативни групи, студенти, докторанти и бивши възпитаници. Екипният състав от трите университета (проф. Марина Николова, проф. д.и.н. Юлия Дойчинова, проф. Зорница Стоянова, доц. Мария Станимирова и гл. ас. Дамян Кирчев)

представиха основните резултати до момента, вкл. публикационна дейност, участие в научни форуми, дискусии, както и предстоящите инициативи до приключването на проекта през март 2025 година.

Вторият панел – „Презентиране на продукти от устойчиво стопанство с регионален произход“, предизвика голям интерес и провокира редица въпроси към презентирателите. Форумът завърши с дегустация на български храни и др. продукти, предоставени от производители, участващи в кръглата маса.

С представените близо 40 доклада за участие в кръглата маса е издаден сборник с научни доклади в обем 372 страници. В сборника са включени доклади от представители на седем български университета и два научноизследователски института.

Зам.-ректорът проф. Атанасов участва в събитие на БТА

Проф. Атанас Атанасов – зам.-ректор „Научноизследователска дейност и развитие на кадрите“, участва в представянето на майския брой на списание ЛИК, като гост в пресклуба на БТА в Свищов. Броят, чиято тема е „Българската наука на Антарктида“, бе предста-

дейност природа на най-южния континент на планетата трябва да бъде внимателно изследвана. В този процес България трябва да участва наравно с другите държави, защото това разкрива нови хоризонти пред българските учени, повишава тяхната разпознаваемост и стимулира развитието на българската наука и научна инфраструктура като цяло. Поради това инициативите на БТА и списание ЛИК за популяризиране научните изследвания на Антарктида заслужават похвала и трябва

вен чрез видеовръзка във всички пресклубове на БТА в страната и в чужбина. След направените презентации проф. Атанасов сподели пред кореспондента на БТА в Свищов – Лилия Йорданова, мнение по темата като подчерта, че изследването на Ледения континент е важно за разбирането на историята на планетата ни и за развитието на човечеството. „Недодокоснатата от човешката

да бъдат разширени“, каза проф. Атанасов. Той изказа благодарност от името на ректора и цялата академична общност на Свищов към българските учени, които се завърнаха от Антарктида, за усилията им при провеждането на изследвания в трудните антарктически условия. Зам.ректорът пожела успехи на тези от тях, които ще участват в предстоящата 33-та българска полярна експедиция.

Иновационните мрежи дискутираха на национален форум в Академията

Национална кръгла маса на тема „Формални и неформални иновационни мрежи“ събра изследователи с интереси в областта на иновационните мрежи и техния потенциал за създаване на знания и иновации в различни сектори. Форумът, който бе част от събитияния календар на едноименен проект, осъществяван с финансовата подкрепа на Фонд „Научни изследвания“ на Р България, се проведе в хибриден формат – присъствено в Свищовската академия и онлайн. Водеща организация по проекта е СА „Д. А. Ценов“, като в екипа са включени и двама преподаватели от УНСС – София.

Официални гости на събитието бяха зам.-ректорите проф. Атанас Атанасов (Научноизследователска дейност и развитие на кадрите) и доц. Здравко Любенов (Международно сътрудничество, студентска политика, институционални комуникации и продължаващо обучение), декани на факултети и ръководители на

катедри. Онлайн участваха преподаватели от други висши училища, представители на бизнеса и публичната администрация. С кратко въведение, основните цели на проекта представи проф. Маргарита Богданова – ръководител на проекта. Приветствие към участниците и към проектния екип, от името на академичното ръководство, поднесе зам.-ректорът проф. Атанасов.

Националната кръгла маса протече във формат на моделирани дискусии и постави на дневен ред

концепциите и предизвикателствата при изучаването на формалните и неформалните иновационни мрежи и подходите за мрежови анализ в образованието, маркетинга, туризма, публичната и общинската администрация, търговията.

Академичната общност чества 24 май

Студенти, преподаватели и служители от Стопанска академия „Д. А. Ценов“ участваха в общоградското честване на 24 май – Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура, и на славянската книжовност, организирано от Община Свищов.

Честването на празника започна с поклонение пред гроба на първия български министър на народното просвещение – д-р Георги Атанасович, в двора на Съборната църква. Цветя положила кметът – д-р Генчо Генчев, ректорът на Свищовското висше училище – доц. Марин Маринов, представители на образователни и културни институции, граждани.

Академичната общност се включи в традиционното празнично шествие, което премина от площад „Свобода“ до площад „Алеко“, предвождано от знаменосци, мажоретен състав и фан-

фарен оркестър.

Празничната програма продължи на централния площад пред сградата на Общината, където се проведе традиционната церемо-

ния по награждаване на ученици, отличили се с високи постижения в областите „Наука“, „Изкуство“, „Професионално обучение“, „Спорт“ и включени в съставите на отбори и екипи, заели призови места. Ректорът на СА „Д. А. Ценов“ – доц. Маринов, бе сред официалните гости на честването на 24 май. Пред сградата на Общината кметът поздрави присъстващите, а в празничната програма участваха деца от свищовски училища и детски градини.

Наш докторант участва в семинара „Well-being from Nature“

Докторант на Свищовската академия взе участие в семинара „Well-being from Nature“, който се проведе в Младежки център Пииспала в Канонкоски (Финландия). Семинарът бе осъществен с финансовата подкрепа на Програма „Еразъм+“ и събра 30 участници от различни европейски държави. Основна цел на събитието бе да запознае участниците с техники за подобряване на самочувствието чрез свързване с природата, да ги направи по-позитивни и да подобри уменията им за работа с млади хора, а също така и да ги насърчи да прекарват ежедневно повече време сред природата.

По мнение на свищовския докторант Георги Младенов, младежкият център Пииспала е отлично място за семинара – разположен близо до замръзнало езеро със сауна на брега, така че участниците да могат да се гмуркат в него директно от сауната, с обширни гори, заобикалящи кривите пътища и много съоръжения за ски, кънки, джогинг, боулинг, йога, тенис на маса, футбол,

баскетбол, тенис, волейбол и разходки сред природата. Живописните гледки и спокойната атмосфера са помогнали на участниците да си сътрудничат ефективно, което зарежда с очакване за създаване на много нови партньорства от проекта. С дейности като художествени и творчески работилници, екскурзии в гората, спорт на открито, участниците са имали възможност да се дистанцират от технологиите и да се концентрират върху себе си, комуникацията, взаимната подкрепа, а и да се насладят на природата.

Във Финландия има 8 държавни младежки центъра, като центърът Пииспала е основан през 1982 г. и е помогнал на хиляди хора да станат по-близки с природата, да преодолеят своите проблеми и страхове, и да продължат напред като по-силни и по-добри личности. Георги споделя, че тяхната малка група е само част от това и той определено би препоръчал Центъра като отличен избор за принос към благополучието на общността в Европа.

Академията отличи победителите в два национални конкурса

Стопанска академия „Д. А. Ценов“ отличи победителите в националните конкурси за ученическо есе, организирани от катедра „Застраховане и социално дело“ и катедра „Икономика и управление на туризма“, със съдействието на Кариерния център.

Националният конкурс, организиран от катедра ЗСД, даде възможност на средношколците да избират между темите „Приложения на дигитализацията в застраховането“ и „Приложения на дигитализацията в социалнозащитните дейности“. В конкурса участваха ученици от 11 и 12 клас от осем български училища: Професионална гимназия по икономика – Перник; ПГТ „Пенчо Семов“ – Габрово; Професионална гимназия по стопанско управление, администрация и услуги „Атанас Буров“ – Силистра; Неврокопска професионална гимназия „Д. Талев“ – Гоце Делчев; СУ „Козма Тричков“ – Враца; Национална Априловска гимназия – Габрово; Професионална

гимназия по селско стопанство и икономика „Христо Ботев“ – Свиленград; ПГИИ „Джон Атанасов“ – Търговище. В ученическото състезание се включи и участник от училище Paphos Technical and Vocational School of Education and Training в Кипър.

Участниците в конкурса за есе представиха своите виждания и предложения по актуалните и значими теми за дигитализацията в застраховането и социалнозащитните дейности. В разработките бяха засегнати проблеми, относно дигитализацията при оценката на риска и щетите, планирането на застрахователни продукти, предизвикателствата и перспективите пред социалната защита в България, в условията на дигиталното общество, дигитализация на дейностите по социално осигуряване, социалното подпомагане и здравеопазването, както и възможностите за дигитален достъп до социални плащания.

Членовете на препода-

вателския екип на катедра ЗСД участваха в дебатите по темите на конкурса и оценяването на постъпили есета. По темата „Приложения на дигитализацията в застраховането“ на първо място журито класира есето на Пламена Георгиева от 11 клас в Национална Априловска гимназия – Габрово. По темата „Приложения на дигитализацията в социалнозащитните дейности“ първото място бе присъдено на Божидар Дачев от 11 клас в ПГ по селско стопанство и икономика „Христо Ботев“ – Свиленград. С грамоти бяха отличени и класираните на второ и трето място.

Темата на националния ученически конкурс за есе, организиран от катедра „Икономика и управление на туризма“ предизвика средношколците да отговорят на въпроса „Как си представям туриста на бъдещето?“. В тазгодишното предизвикателство участваха 59 ученици от 24 училища в страната. За призовите места се състезава-

ха ученици от 11 и 12 клас от градовете Варна, Бургас, Русе, Велико Търново, Дряново, Свищов, Полски Тръмбеш, Плевен, Враца, Правец, Ботевград, Стара Загора, Сливен, Казанлък, Търговище, Шумен, Димитровград и Кърджали.

От получените есета стана ясно, че с напредъка на технологиите и нарастващия фокус върху устойчивите туристически практики, туристът на бъдещето ще има достъп до широка гама от интелигентни решения и персонализирани изживявания, ще участва в екологични инициативи и ще подкрепя местните общности, ще открие нови дестинации както реално, така и виртуално.

След обстойно обсъждане и спазвайки всички критерии за оценяване, комисиията от преподаватели от катедрата-организатор и

представители от практика-та класира на първо място Марина Петрова от СУ „Н. Катранов“ – Свищов, която получи и ваучер за пътуване, предоставен от спонсора Туристическа агенция и Туроператор Amavi Travel. Класираните на първите три места получиха предметни награди от Стопанска академия „Д. А. Ценов“.

Всички участници в двата конкурса получиха поименни сертификати, които им дават право на избор на специалност и приоритет при кандидатстване в редовна форма на обучение по държавна поръчка в Стопанска академия „Димитър А. Ценов“. Организаторите на националните конкурси от Свищовското висше училище изразиха благодарност към всички участници за споделените идеи и виждания, а на техните ментори – за оказаната подкрепа.

Редактор: Вероника Василева
Дизайнер: Благовеста Борисова
Академично издателство „Ценов“